

GAZETA LWOWSKA

Cena egzemplarza pojedynczego
Telefon Redakcji i Administracji 5-81.

20 gr. Wychodzi codziennie wieczorem.

Adres Redakcji i Administracji:
Lwów, Chorążczyzny 81

N. P. R.

Lwów, 20. lipca.

Wczoraj odbyły się obrady Rady Naczelnej N. P. R. Na stanowisko prezesa rady naczelnej, do czasu zwołania kongresu stronnictwa, tj. do 17. października br. powołano b. ministra posła Chądzyńskiego. Oznacza to, że na radzie naczelnej uzyskał większość dotychczasowy kierunek, wbrew opozycji, która domagała się bardziej radykalnej polityki.

Sytuacja na rynku finansowym.

Lwów, 20. lipca.

„Dr Moment“ z d. 16 lipca stwierdza, że handel walutami ustąpił pryncypalnie wyrównał się już z notowaniami oficjalnymi. Różnica walutowa Banku Polskiego jest b. znaczna, a przeto zwykła dolara nie jest w najbliższych tygodniach przewidywaną, przeciwnie geldziarze zapewniają, że Bank Polski będzie musiał w końcu obniżyć kurs oficjalny. Przedstawiciel Banku Polskiego oświadczył autorowi, że w interesie Banku leży w obecnej chwili absolutne utrzymanie dolara na obecnym poziomie. Ze względów eksportowych kurs dolara nie może ulec zmianie. Równocześnie zaznacza się na giełdzie chaos w dziale akcji. Niektóre z nich zwykają gwałtownie.

Rywalizacja ang.-ameryk.

Lwów, 20. lipca.

Hamburski tygodnik „Wirtschaftsdienst“ porusza zagadnienie rywalizacji ang.-amerykańskiej na terytorjum polskiego Śląska, twierdząc, że Ameryka do tego stopnia przygotowała tam sobie grunt, iż niełatwą rzeczą będzie dla Anglii utrwalić tam również swe wpływy. Polska bowiem na G. Śląsku nie da sobie rady bez pożyczki zagranicznej, bez której mimo chwilowej doskonałej konjunktury w przemyśle węglowym, sytuacja niewątpliwie się zaostriży, gdyż tak skomplikowany organizm społeczny jak G. Śląsk nie wytrzyma dłuższych wstrząsów finansowych.

Tragiczne chwile Anglii.

Lwów, 20. lipca.

Sekretarz Zw. Górników Cook oświadczył, że górnicy nie zgodzą się w żadnym wypadku na przedłużenie czasu pracy, skłonni są natomiast do rozpoczęcia dyskusji na temat niżki płac, jednakże w czasie rokowań musiałby być zachowany status quo. Oświadczenie to uważane jest przez sfery mianodajne za pewien krok naprzód ze strony górników, którzy dotąd o sprawie niżki płac nie chcieli słyszeć.

Wypadek bez ofiar w ludziach.

Lwów, 20. lipca.

Kap. pilot Ziemiński z 1 pułku lotn. lecąc na aparacie typu „Wilja“, był zmuszony z powodu defektu w motorze wylądować w okolicy Łowicza. W chwili lądowania aparat trafił na rozmiękły grunt i przewrócił się. Pilot wyszedł bez szwanku. Śmigło i ster zostały strzaskane.

Walka w Sejmie o nową Konstytucję.

Exp. é Premiera.

Lwów, 20. lipca.

Na posiedzeniu Sejmu w dniu 19 bm., w toku rozprawy nad projektem zmiany Konstytucji i pełnomocnictwami zabrał głos p. Prezes Rady Ministrów prof. Bartel i powiedział, co następuje:

Rząd, który mam zaszczyt reprezentować, wziął na siebie brzemień naprawy istniejących w Państwie stosunków i usunięcia w miarę swoich sił i swojej możliwości zła w życiu publicznym w życiu państwowym. Nie potrzebuję tłumaczyć, że żądanie pełnomocnictw z naszej strony podyktowane jest sytuacją kraju, że narzucają tę konieczność warunki i sama logika naszej pracy. Zło rozpanoszone w Polsce wynikało i wynika z wadliwości samych systemów pracy państwowej, z wadliwego w wielu dziedzinach ustawodawstwa, ustroju i braków aparatu państwowego. Sanacja gospodarcza naszego życia wymaga się szybkich i radykalnych zmian.

W dalszym ciągu mowca omawia rezultaty pracy rządu w różnych dziedzinach administracji państwowej, rozpoczynając od spraw finansowo-gospodarczych. Przedewszystkiem więc po raz pierwszy od długiego szeregu miesięcy w czerwcu została osiągnięta faktyczna równowaga budżetu miesięcznego. Wpływ w wysokości 150 milionów zł. osiągnął przeciętną miesięczną rocznych wpływów. Horoskopy budżetu na lipiec są pomyślne. Pierwsza dekada w lipcu jest najlepsza ze wszystkich w tym roku mimo to, że miesiące letnie zarówno pod względem budżetowym jak i obrotu handlowego należą do najtrudniejszych. Nastąpiła radykalna po dziś dzień trwająca zmiana na lepsze w sytuacji walutowej. Znalazła ona swój wyraz w ustabilizowaniu się złotego początkowo na kursie około 10, obecnie zaś na odpowiadającym położeniu gospodarczemu poziomie 9.20. Nastąpił wzrost walut, wynoszący w chwili obecnej w stosunku do stanu ultimo maja 36 milionów zł. parytetowych. Tendencja dopływów walut obcych do instytucji emisyjnej trwa w dalszym ciągu. Zaznaczyć należy, że w maju i czerwcu zapotrzebowanie rządowe, wynoszące około 9 milionów dolarów zostało zaspokojone w całości, pokrycie obiegowe wynosi 144 milionów zł. parytetowych, złoto Banku Polskiego, znajdujące się zagranicą można uważać za zwolnione, gdyż długi faktyczne Federal Reserve Banc mogą być w każdej chwili pokryte zapasami walut Banku Polskiego. Formalne zwolnienie złota nastąpi z początkiem sierpnia.

Osiągnęliśmy obniżenie przez Bank Polski stopy dyskontowej z 12 na 10%, przyczem bierze rząd pod uwagę dalsze niżki. Celem umożliwienia udziału w życiu gospodarczym stesauryzowanych dolarów wprowadzone zostały wkłady dolarowe w bankach państwowych.

Cyfra bezrobotnych coraz silniej i coraz wyraźniej maleje, a robotnicy,

k którzy do niedawna pracowali dwa albo trzy dni w tygodniu, pracują obecnie pełny tydzień. Jednocześnie konsekwentne wysiłki rządu umożliwiły doprowadzenie do stabilizacji cen najważniejszych produktów krajowych, a w niektórych dziedzinach uzyskaliśmy nawet pewną niżkę tych cen.

W dziedzinie kolejnictwa podnieść należy znaczne wzmoczenie ruchu, przedewszystkiem eksportowego i znaczny wzrost wpływów, co pozwoli nie tylko na szybkie uporządkowanie finansów kolejowych ale i nawet umożliwi przyczynienie się kolei do sanacji ogólnych finansów Państwa. Wpływy kolejowe pokrywają obecnie prócz wydatków eksploatacji wszystkie wydatki inwestycyjne.

Celem zatrudnienia bezrobotnych w Warszawie wznowiliśmy powstrzymaną przez poprzedni rząd przebudowę węzła kolejowego w Warszawie.

W zakresie ministerstwa robót publicznych poczynione zostały daleko idące przygotowania do likwidacji tego resortu. Zapewni to bardziej jednolitą politykę komunikacyjną i pozwoli na oszczędności personalne.

W ogromnej dziedzinie zagadnień politycznych zarówno wewnętrznych jak i zewnętrznych, w wielu punktach posunęliśmy się naprzód. Pierwszą troską Rządu jest zreformowanie aparatu administracyjnego w kierunku wzmoczenia władzy i zapewnienia możliwości kierownictwa.

Pierwszym etapem konkretnym jest reorganizacja centralnego zarządu min. spr. wewn., oparta na zasadach racjonalnego podziału czynności. Następnym etapem będzie reorganizacja władz administracyjnych województw i starostw oraz przeprowadzone zostanie zasadnicze zespolenie w dziedzinie spraw samorządowych, wytyczne planowej gospodarki dla samorządu na najbliższe pięć lat oraz ukończone instrukcje budżetu i rachunkowości.

W najważniejszej politycznej dziedzinie polityki zagranicznej stwierdzić winniśmy przedewszystkiem w dziedzinie naszej ku przebudowie i naprawie wewnętrznej, dzięki spokojnym wysiłkom naszej polityki zagranicznej, stały się krokiem naprzód w uprząntowaniu zaufania i prestige'u naszego na zewnątrz. Zarazem pogłęбилиśmy to zaufanie przez położenie punktu ciężkości na współpracy gospodarczej państwa. Zgłaszając świadomą chęć do współdziałania w odbudowie gospodarczej Europy, stajemy się czynnikiem pozytywnym i twórczym. Gruntując oddawna stosunki przyjazne z innymi narodami, wzmocniamy tym sposobem i utrwalamy prace nad traktatami handlowymi, które zostały przez obecny rząd energicznie podjęte. Podjęliśmy również przygotowania do zawarcia podobnych stosunków z innymi jeszcze państwami, z którymi dotychczas nie zdołaliśmy zawrzeć traktatu.

Nie może być mowy o dostatecznej naprawie naszego systemu pracy państwowej, tak długo, dopóki podstawa tej pracy, sam rdzeń naszego ustroju nie zostanie przynajmniej w najogólniejszych i najistotniejszych poprawiona zarysach, w punktach, dotyczących zagadnienia władzy.

Rządzić proszę panów znacząco brać odpowiedzialność nie za doktrynę, ale za wypadki i za te nowo rosnące z dnia na dzień zadania. Wszystko inne jest czczą formułką, albo środkiem agitacyjnym. Ale już dziś zarysować i stworzyć możemy nasze stanowisko do pewnej ilości najpoważniejszych zagadnień, które nie mogą ulec zmianie. Nie zamierzam wliczać panom z całą ścisłością i dokładnością tego wszystkiego, co dla rządu Polska zostanie przedsięwzięte. Mogę stwierdzić

najdokładniej i najściślej, czego ten rząd nigdy nie uczyni: 1) rząd nie dopuści aby skarb państwa jako kontrahent zawiódł czyjekolwiek zaufanie wśród swoich albo obcych, ale zarazem domagać się będzie najbardziej stanowczo, aby zobowiązania obywateli wobec skarbu rzetelnie były wykonywane, 2) rząd nie dopuści, aby panoszyła się korupcja, rozwiłmożniło w aparacie państwowym partyjnictwo, triumfował protekcjonizm lub nepotyzm, 3) rząd nie dopuści, aby urzędnik państwowy traktował w inny sposób człowieka posiadającego, a inaczej człowieka pracy, 4) rząd nie dopuści do żadnych doktrynerskich eksperymentów w dziedzinie gospodarczej lub społecznej, nie uzna innego wskazania jak powiększenie powszechnego dobrobytu celem powiększenia zdolności konsumcyjnych w najszerszych warstwach podniesienia wydajności pracy i produkcji i zmniejszenia drożyzny, 5) nie pozwoli, aby słuszne prawa obywateli narodowości nie polskiej na szwank narażone były, mniemam bowiem, że zwalczanie jakiegokolwiek kategorii obywateli za ich jezyk lub wiarę sprzeczne jest z duchem Polski, 6) Polska jest krajem niedostatecznie wydatnej i najmniej opłacanej pracy; rząd nie dopuści, aby w jakiegokolwiek mierze doznały szwanku słuszne prawa i interesy pracy, aby zapomniał wyzysk tej pracy, 7) rząd nie uzna stolicy i jej środowiska politycznego za centrum swej działalności. Drzemiacym najwyższej wagi zagadnieniom zaniebawanej dotąd prowincji, jej wysiłkom i życiu rząd poświęci szczególną uwagę. 8) Rząd ani chwili nie będzie stał beczynnie i bezradnie wobec gniotącego zagadnienia bezrobocia. Ale aby tę sprawę skutecznie i szybko ruszyć z miejsca, potrzebna jest znaczna swoboda ruchów, potrzebne są pełnomocnictwa.

Po Prem. Bartlu przemawiali pp. Stroński (Ch. N.) i Głabński (ZLN.)

Następnie Izba przystąpiła do głosowania nad projektem ustawy o zmianach Konstytucji. Artykuł pierwszy o ustalaniu budżetu na następny rok budżetowy przyjęto przeciw głosom stronnictwa komunistycznego i N. P. Ch.

Artykuł drugi o zniesieniu postanowień o stosunkowości wyborów odrzucono w głosowaniu imiennem 179 przeciw 171. Art. III. o podniesieniu wieku czynnego prawa wyborczego uzyskał 185 głosów przeciw 180, a więc brak kwalifikowanej większości. Artykuł ten został skreślony.

Artykuł IV. o wieku biernego prawa wyborczego uzyskał 185 głosów przeciw 183 również upadł z powodu braku kwalifikowanej większości. Art. V. o odpowiedzialności poselskiej uzyskał 183 głosów przeciw 178, więc został skreślony.

A. Kursa efektów.

Table A: Kursy papierów wartościowych. Columns: Kategorie, Wart. nom., Ostatnia dywidenda, Płaca, Żądają, Transakcje. Rows include I. Papiery państwowe, II. Listy zastawne, III. Obligi, IV. Akcje.

Giełdy pieniężnej we Lwowie.

Table B: Kursy towarowe i przemysłowe. Columns: Kategorie, Wart. nom., Dywidenda, Płaca, Żądają, Transakcje. Rows include c) Przemysłowe (Agrohemia, Brovn Boverl, Browary lwowskie, etc.).

B. Kursy Walut i Dewiz.

Table C: Kursy walut i dewiz. Columns: Bilety bankowe, Kategorie, Czeki, przelazy i wpłaty. Rows include Dolary amerykańskie, Dolary kanadyjskie, Dynary, etc.

Biuro Giełdy.

Dyrektor Dr. PANETH

SPRAWOZDANIE GIEŁDOWE.

Lwów, 20. lipca. Dzisiaj notowano większą ilość papierów, transakcje jednak w poszczególnych gatunkach akcji zawierano na stosunkowo małą ilość sztuk.

OBROT W AKCJACH

Lwów, 20. lipca. Chodorów 84'00, Cegielski 8'75, Cmielów 0'14, 0'15, 0'16, Gazolina 2'30, Niemojowski 0'31, Pezet 1'65, Siersza g. 2'80, 2'5, Tesp 15'2, 15'3, 1'4, 15'25, 15'30.

PRZEDGIEŁDA KRAKOWSKA.

Lwów, 20. lipca. Zarobkowy 4'80, Bank Przemysłowy 0'11-0'14, Zieleniewski 11'5, Górka 11'50, Siersza g. 2'50, Elektr. 0'17, Chodorów 84'00, Chybie 5'50, Bank

Polski 80'00, Jaworzno 11'25, Lokomotywy 0'88, Nobel 1'90, Len 0'08. Tendencja m.cna. Dolar 9'21. Tendencja utrzymana. Giełda zbożowa.

Lwów, 20. lipca. Na targu nadal duże zaofiarowanie. Spora uciążliwość transakcyjne w jęzmienu na eksport. Ceny nie uległy na ogół zmianie.

Tendencja zniżkowa utrzymuje się nadal. Usposobienie wyczekujące. Komunikat Biura Giełdy zbożowej i towar.

Dnia 22 lipca b. r. odbędzie się o godz. 12'15 w południe w lokalu Giełdy zbożowej i towarowej (ul. Akademicka 17 III. brama) egzekutywna sprzedaż mąki pszennej.

C. Kursy Zbożowe Giełdy zbożowej i towarowej we Lwowie.

Table D: Kursy zbożowe i towarowe. Columns: Ceny, Uwaga. Rows include Pszenica krajowa, Żyto małopolskie, Jęczmień małopolski, etc.

Redaktor naczelny: JERZY KONARSKI

Następnym razem: SPANISŁAW MENDEL.

Wydawca: SPÓŁKA AKCYJNA WYDAWNICZA.

"GAZETA LWOWSKA" z dnia 21 lipca 1926.